

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ.194Β/Π/2001

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 5η Οκτωβρίου 2001, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ηλίας Σουφλερός, κωλυόμενου του κ. Δημήτρη Τζουγανάτου

Μέλη : Ηλίας Βλάσσης,

Νικόλαος Καραμητσάνης, κωλυόμενου του τακτικού κ. Θεόδωρου Δεληγιαννάκη,

Δημόκριτος Άμαλλος, κωλυόμενου του τακτικού κ. Παναγιώτη Μαντζουράνη

Αλεξάνδρα Μικρουλέα, κωλυόμενου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου,

Ιωάννης Κατσουλάκος και

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυόμενου του τακτικού κ. Νικολάου Βέττα

Γραμματέας : Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυόμενης της τακτικής κας Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο **προληπτικός έλεγχος** της από 26/7/2001 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης επιχειρήσεων, **σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77**, όπως ισχύει, η οποία αφορά συγχώνευση των εταιριών **"Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία"** και **"ΤΕΛΕΣΙΣ Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία"**, η οποία θα πραγματοποιηθεί δια απορροφήσεως της δεύτερης από την πρώτη.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν : α) η εταιρία ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Δήμητρας Γκρέκου και του εκπροσώπου της Δημητρίου Πολίτη και β) η εταιρία ΤΕΛΕΣΙΣ Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Αικατερίνης - Μαρίας Καρατζά και Αλέξανδρου Μεταλληνού.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγησή της και πρότεινε τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται ότι θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων εταιριών, οι οποίοι συντάχθηκαν με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, έδωσαν διευκρινήσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της συγκέντρωσης.

Κατόπιν απεχώρησαν της αιθούσης οι ενδιαφερόμενες εταιρίες και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκεφθείσα και αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β'/4.4.2001), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραληφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλήφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός []).

Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν προφορικά, οι ενδιαφερόμενες εταιρίες κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Στις 26/7/2001 γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77 όπως ισχύει, η από 2/5/2001 συμφωνηθείσα συγχώνευση των εταιριών «Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία με διακριτικό τίτλο “Eurobank Ergasias” (εφεξής Eurobank Ergasias) και ΤΕΛΕΣΙΣ Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία με διακριτικό τίτλο “TELESIS” (εφεξής με τον διακριτικό της τίτλο), η οποία θα πραγματοποιηθεί δια απορροφήσεως της δεύτερης από την πρώτη, με ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των δύο τραπεζών, βάσει των διατάξεων των νόμων 2515/97 και 2190/20, όπως ισχύουν.

Το μετοχικό κεφάλαιο (μ.κ.) της εταιρίας που θα προκύψει από τη συγχώνευση, και η οποία θα διατηρήσει την επωνυμία της απορροφούσας, θα ανέρχεται στο ποσό των 291.285.812.032 δρχ. Κάθε δε μετοχή της «νέας» εταιρίας θα αντιστοιχεί σε μία «παλαιά» μετοχή της απορροφούσας και 2,2 «παλαιές» μετοχές της απορροφούμενης. Συγκεκριμένα, το ποσό μ.κ. που θα αναλογεί στους μετόχους της Eurobank Ergasias θα ανέρχεται σε 273.611.704.280 δρχ. ενώ το υπόλοιπο εκ δρχ. 17.108.752 θα αναλογεί στους μετόχους της TELESIS.

Κατά δήλωση των μερών, η «νέα» εταιρεία θα ελέγχεται από τους μετόχους της απορροφούσας ως εξής: EFG Consolidate Holdings S.A. [...], Deutsche Bank AG [...], EFG Exchange Holdings Limited [...], Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias A.E. [...], Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού [...] κ.λ.π.

Η συγχώνευση θα έχει ως αποτέλεσμα η απορροφούσα να αποκτήσει και τον έλεγχο των θυγατρικών της απορροφούμενης, ήτοι το 100% των μετοχών της ΤΕΛΕΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε., το 50% της ΤΕΛΕΣΙΣ ΑΕΔΑΚ, το 76,5% της ΤΕΛΕΣΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΕΠΕΥ και το 45% της ΤΕΛΕΣΙΣ DIRECT ΑΕΔΔΕ.

Επίσης προβλέπεται ότι η ΤΕΛΕΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΕ θα απορροφηθεί από την EFG Eurobank Χρηματιστηριακή ΑΧΕΠΕΥ.

Τέλος, η ολοκλήρωση της συγχώνευσης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της έγκρισης της από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων των δύο τραπεζών και της λήψης των σχετικών αδειών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Τράπεζα της Ελλάδος, το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στις 14.9.2001 οι Γενικές Συνελεύσεις των δύο τραπεζών αποφάσισαν τη συγχώνευσή τους.

II. 1. Η Eurobank Ergasias ιδρύθηκε το 1924, έχει έδρα την Αθήνα και δίκτυο, το οποίο, μετά από διαδοχικές εξαγορές και συγχωνεύσεις (Τράπεζες Interbank, Αθηνών, Κρήτης και Εργασίας και τα υποκαταστήματα της Credit Lyonnais στην Ελλάδα) αριθμεί περίπου τα 300 καταστήματα.

Βασικοί μέτοχοι της εταιρείας είναι οι EFG Consolidate Holdings S.A. και EFG Exchange Holdings Limited που ελέγχονται κατά 100% από την Private Financial Investments Holdings Ltd, η οποία με τη σειρά της ελέγχεται από τον τραπεζικό όμιλο, συμφερόντων της οικογένειας

Λάτση την EFG Bank European Financial Group, που έχει έδρα τη Γενεύη και αποτελείται από εταιρείες του χρηματοοικονομικού τομέα.

Η εταιρία ηγείται ομίλου επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, χρηματοδοτικές μισθώσεις, ασφάλειες, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επενδύσεις χαρτοφυλακίου, επενδυτικές υπηρεσίες κλπ.

Σύμφωνα με στοιχεία που γνωστοποίησε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού η εταιρία, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της, σε ενοποιημένη βάση, όπως ορίζεται στο άρθρο 4στ του ν.703/1977 για τα πιστωτικά ιδρύματα, την τελευταία τριετία είχε ως εξής: για το 2000 1.932 εκ. ευρώ, το 1999 1.838 εκ. ευρώ, 1998 741 εκ. ευρώ.

Ο δε ενοποιημένος κύκλος εργασιών της Eurobank Ergasias στην ελληνική αγορά, την ίδια χρονική περίοδο ανερχόταν το 2000 σε [...] εκ. ευρώ, το 1999 [...] εκ. ευρώ και το 1998 σε [...]εκ. ευρώ.

2.Η TELESIS ιδρύθηκε το 1990 και έχει ως αντικείμενο τη διεξαγωγή όλων των τραπεζικών και συναφών εργασιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία περί τραπεζών. Λόγω όμως του μικρού δικτύου της (5 υποκαταστήματα), παρέχει εξειδικευμένες τραπεζικές εργασίες όπως: χρηματοδοτήσεις (παροχή δανειακών κεφαλαίων μέσω και κοινοπρακτικών σχημάτων), συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα εξαγορών-συγχωνεύσεων, παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε ιδιώτες (private banking), αναδοχές μετοχικών εκδόσεων, εταιρικές και ναυτικές χρηματοδοτήσεις (corporate & shipping finance), διαχείριση διαθεσίμων και συναλλάγματος.

Στον όμιλο της TELESIS ανήκουν οι εταιρίες:

- ΤΕΛΕΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε. (100%), η οποία έχει ως σκοπό α) τη διεξαγωγή κάθε είδους χρηματιστηριακών συναλλαγών και συναφών εργασιών, πράξεων και δραστηριοτήτων, β) την παροχή οποιασδήποτε κύριας ή παρεπόμενης επενδυτικής υπηρεσίας γ) την παροχή επενδυτικών συμβουλών για επένδυση σε χρηματιστηριακά πράγματα, υπηρεσιών συμβούλων έκδοσης, υπηρεσιών θεματοφύλακα τίτλων πελατών της καθώς και υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων πελατών της, και δ) την παροχή υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων κινητών αξιών δια δημοσίας εγγραφής ή/και ιδιωτικής τοποθέτησης για λογαριασμό εκδοτών πελατών της.
- TELESIS ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (TELESIS ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΕΠΕΥ) (76,5%), η οποία έχει ως αντικείμενο την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, στο πλαίσιο του ν. 2396/1996, όπως λήψη και διαβίβαση εντολών για ενέργειες που αφορούν τη διαχείριση χαρτοφυλακίων κλπ.
- TELESIS ΝΤΑΪΡΕΚΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΕΝΤΟΛΩΝ (TELESIS ΝΤΑΪΡΕΚΤ ΑΕΛΔΕ) (45%, έλεγχος μέσω διοικητικού συμβουλίου), η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της λήψης και διαβίβασης εντολών αγοραπωλησίας χρηματιστηριακών πραγμάτων μέσω του διαδικτύου.
- TELESIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (TELESIS ΑΕΔΑΚ) (50% η TELESIS και 47,5 οι προαναφερθέντες βασικοί μέτοχοι της TELESIS) έχει σκοπό τη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων.

Επίσης συμμετέχει με ποσοστό 13% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΔΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ.

Κατά δήλωση της εταιρείας, παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ΤΕΛΕΣΙΣ, σε ενοποιημένη βάση, όπως ορίζεται στο άρθρο 4στ του ν.703/1977 για τα πιστωτικά ιδρύματα ανέρχεται για το 2000 σε 104.573.659,51 ευρώ, το 1999 σε 95.696.869,35 ευρώ και το 1998 σε 25.773.151,28 ευρώ.

Ο δε ενοποιημένος κύκλος εργασιών της TELESIS στην ελληνική αγορά ανερχόταν το 2000 σε 79.778.242,24 [...]ευρώ.

III. Α. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η Ελληνική Επικράτεια.

B. 1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Η υπό κρίση υπόθεση αφορά τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται η απορροφούμενη εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές αυτής και ειδικότερα:

2. Η αγορά των **τραπεζικών υπηρεσιών** εν γένει (χρηματοπιστωτικός τομέας) περιλαμβάνει ενδεικτικά δραστηριότητες όπως αποδοχή χρηματικών καταθέσεων κάθε είδους, χορήγηση δανείων και πιστώσεων κάθε είδους, παροχή εγγυήσεων υπέρ τρίτων, αναδοχή έκδοση ομολόγων και μετοχών για λογαριασμό τρίτων (underwriting), πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), έκδοση και πληρωμή επιταγών σε δραχμές και ξένο νόμισμα, έκδοση πιστωτικών καρτών, παρακαταθήκη και γενικότερα διαχείριση κινητής και ακίνητης περιουσίας τρίτων και διαμεσολαβήσεις κάθε είδους στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σειρά αποφάσεων που έχει εκδώσει βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων (βλ. αποφάσεις IV/M 391, IV/M 213, IV/M 319 κ.α.), διακρίνει πολλές διακεκριμένες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό κλάδο, όπως η λιανική τραπεζική (retail banking), η παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες (private banking), η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε μεγάλες επιχειρήσεις (corporate banking), η παροχή πιστώσεων και επενδυτικών υπηρεσιών (investment banking), η παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών κλπ.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι σκόπιμη η εξέταση του ζητήματος, εάν οι ανωτέρω ειδικότερες αγορές υπηρεσιών του τραπεζικού τομέα αποτελούν και ξεχωριστές σχετικές αγορές, δεδομένου ότι, όπως αναλύεται παρακάτω, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις κατέχουν σχετικά μικρά μερίδια στον τραπεζικό κλάδο γενικότερα και σε καμία περίπτωση, δεν τεκμηριώνεται δεσπόζουσα θέση ή ενίσχυση αυτής [βλ. σχετ. αποφάσεις Ε.Α. Αριθμ. 41/1996 (CONCOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS-INTERMPIANK), 97/1997 (ΠΕΙΡΑΙΩΣ – CHASE MANHATTAN BANK) και 112/1998 (ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ), 9/II/1998 (CONCOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS-ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ), 11/II/1998 (ΕΓΝΑΤΙΑ-ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ), 18/II/1998 (ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΚΡΕΝΤΙ ΛΥΟΝΝΑΙ), 32/II/1999 (ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΧΙΟΣ BANK), 46/II/1999 (ΕΦΓ EUROBANK-ΑΘΗΝΩΝ), 54/II/1999 (ΠΕΙΡΑΙΩΣ-NATIONAL

WESTMINSTER BANK), 67/II/1999 (ΠΙΣΤΕΩΣ-ΙΟΝΙΚΗ & ΛΑΪΚΗ), 89/II/1999 (CONCOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS-ΕΡΓΑΣΙΑΣ), 152/II/2000 (BNP-PARIBAS)].

3. Η αγορά των **αμοιβαίων κεφαλαίων**.

4. Η αγορά των **χρηματιστηριακών εργασιών**.

5. Η αγορά της **παροχής υπηρεσιών χρηματοδοτικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα**, δραστηριοποιούνται εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), των οποίων οι προσφερόμενες υπηρεσίες μπορούν να διακριθούν σε δύο βασικές κατηγορίες: α) υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων προς θεσμικούς επενδυτές και β) συμβουλευτικές υπηρεσίες εν γένει, όπως αναδοχές για εισαγωγές εταιρειών στο χρηματιστήριο, συμβουλευτικές, υπηρεσίες για εξαγορές κλπ.

Ειδικότερα: **α) Χρηματοπιστωτικός τομέας** (αγορά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών εν γένει): Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών για το έτος 1999, στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται συνολικά 39 εμπορικές τράπεζες, εκ των οποίων 19 Ελληνικές και 20 αλλοδαπές (που ανήκουν σε μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού), καθώς και 6 Ειδικοί Πιστωτικοί Οργανισμοί (ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ, Αγροτική Τράπεζα, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων).

Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών που υποδηλώνουν τη σχετική θέση που κατέχει κάθε τράπεζα στο χρηματοπιστωτικό κλάδο (ήτοι σύνολο ενεργητικού, καταθέσεις κάθε μορφής, χορηγήσεις, παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, αριθμός υποκαταστημάτων και αριθμός απασχολούμενου προσωπικού) αλλά και του εύρους και της ποικιλίας των προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών, οι Εμπορικές Τράπεζες κατέχουν κυρίαρχη θέση.

Με βάση τα προσκομισθέντα από τα μέρη στοιχεία στα οποία παρουσιάζεται η θέση που κατείχαν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες και οι κυριότεροι ανταγωνιστές τους, το έτος 2000, μετά την συγκέντρωση, οι συμμετέχουσες σ' αυτή τράπεζες θα συγκεντρώνουν το 11,11% των καταθέσεων (Eurobank 10,6%-TELESIS 0,51%), το 11,98% του συνόλου των πιστώσεων (Eurobank 11,5%-TELESIS 0,48%) και το 9,7% του συνόλου του ενεργητικού (Eurobank 9,2%-TELESIS 0,48%). Στην πρώτη θέση με βάση τα ανωτέρω κριτήρια βρίσκεται η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με μερίδιο 26,2% στο σύνολο του ενεργητικού, 31,9% στο σύνολο των καταθέσεων και με μερίδιο 21,6% στις χορηγήσεις ενώ τη δεύτερη θέση κατέχει η Alpha Bank με αντίστοιχα μερίδια 16,6%, 17,2% και 17,3%.

Επίσης, κατά δήλωση των μερών α) στον τομέα των αναδοχών δημοσίων εγγραφών για εισαγωγή στο χρηματιστήριο αντιπροσωπεύουν ποσοστό 23,6% (Eurobank 19,2%-TELESIS 4,4%) β) Στον τομέα της οργάνωσης κοινοπρακτικών δανείων η ΤΕΛΕΣΙΣ δεν είχε καμία συμμετοχή το έτος 2000, ενώ η Eurobank κατείχε ποσοστό κατώτερο του 11% και γ) στις υπόλοιπες υπηρεσίες τραπεζικής επενδυτικής τα ποσοστά της ΤΕΛΕΣΙΣ αντιστοιχούν σε πολύ μικρό μερίδιο της αγοράς.

Οι τραπεζικές υπηρεσίες της Eurobank εκτείνονται στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας, ενώ διατηρεί και ένα κατάστημα στο Λονδίνο. Η δε ΤΕΛΕΣΙΣ διαθέτει πέντε (5) υποκαταστήματα σε ολόκληρη την επικράτεια, δύο στην Αθήνα, ένα στο Μαρούσι, ένα στον Πειραιά και ένα στη Θεσσαλονίκη.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα χαρακτηρίζεται από την παρουσία δύο ισχυρών ομίλων της Εθνικής και της Alpha Bank ενώ σημαντικοί ανταγωνιστές είναι και οι όμιλοι της EFG Eurobank, της Πειραιώς και της Εμπορικής.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ότι η τάση συγκέντρωσης που παρατηρείται στην ελληνική τραπεζική αγορά δεν αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού, αλλά αντίθετα ο ανταγωνισμός μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων εκτιμάται ότι θα ενταθεί λόγω της ένταξης της χώρας μας στην ONE, αλλά και των δυνατοτήτων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία.

Ειδικότερα, η τεχνολογική πρόοδος, όπως αυτή εκφράζεται μέσω των προοπτικών ανάπτυξης που έχουν οι τηλεφωνικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών (call centers – phone banking) και εξυπηρέτησης πελατών μέσω διαδικτύου (internet banking), θα εντείνει ακόμη περισσότερο τον ανταγωνισμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων. Δεδομένου ότι τόσο οι αλλοδαπές όσο και οι ημεδαπές τράπεζες που υστερούν σε αριθμό υποκαταστημάτων θα μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους μέσω των δυνατοτήτων που τους παρέχει η τεχνολογία.

Περαιτέρω εκτιμάται ότι ο έντονος ανταγωνισμός αναμένεται να έχει σαν αποτέλεσμα την δημιουργία λιγότερων αλλά ισχυρότερων τραπεζικών ομίλων τόσο κρατικών όσο και ιδιωτικών, οι οποίοι θα είναι σε θέση να λειτουργούν ανταγωνιστικά όχι μόνο σ' εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενόψει των νέων συνθηκών που θα δημιουργήσει η οικονομική και νομισματική ένωση, η ενιαία ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά και το ενιαίο νόμισμα.

β). Στην αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων δραστηριοποιούνται είκοσι έξι (26) εταιρείες. Μεταξύ αυτών, οι θυγατρικές της Eurobank Ergasias, EFG AEΔAK και ALICO-EUROBANK (στην οποία η Eurobank Ergasias αναφέρει ότι συμμετέχει με ποσοστό 50% χωρίς να ασκεί τον έλεγχο αυτής) κατέχουν την 3η και 5η θέση με μερίδια 8,60% και 9,17 % αντίστοιχα και η TELESIS την 24η θέση με μερίδιο 0,30%.

Στον κλάδο ηγείται ο όμιλος της Alpha Bank, ο οποίος κατέχει το 20,97% της αγοράς των αμοιβαίων κεφαλαίων, ενώ ο όμιλος της Eurobank Ergasias βρίσκεται στις πρώτες (3η) θέσεις, χωρίς όμως να μπορεί να αλλάξει σημαντικά τη θέση του στην αγορά ως συνέπεια της κρινόμενης συγκέντρωσης.

γ). Στην αγορά παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, το 2000 δραστηριοποιούνταν περί τις 89 εταιρείες.

Το κύριο χαρακτηριστικό της εν λόγω αγοράς είναι ο σχετικά υψηλός βαθμός συγκέντρωσης που παρατηρείται σ' αυτήν. Επισημαίνεται ότι οι έξι (6) πρώτες AXE κάλυψαν το 30,50% του συνόλου των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν το 2000.

Από τα προσκομισθέντα στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού στοιχεία προκύπτει, καίτοι τα μέρη δεν το δηλώνουν, ότι μετά τη συγκέντρωση θα καταλάβουν, μέσω των θυγατρικών τους, την πρώτη θέση στην αγορά αυτή καλύπτοντας, με βάση στοιχεία του έτους 2000, το 9,69% (EFG Eurobank Χρηματοπιστωτική 4,24%, TELESIS 3,89% και Εργασίας Χρηματοπιστωτική 1,56%) των συνολικών χρηματοπιστωτικών πράξεων του ΧΑΑ (και 17,6% των συνολικών χρηματοπιστωτικών πράξεων του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αθηνών), ενώ ο όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς (ΣΙΓΜΑ, ΧΙΟΣ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ), ο οποίος μέχρι

σήμερα ηγείτο στην αγορά των χρηματιστηριακών πράξεων (ΧΑΑ) θα περάσει στη δεύτερη θέση με μερίδιο 8,67% και η ΕΘΝΙΚΗ Τ.Ε. στην τρίτη με μερίδιο 7,20%.

δ). Στην υπό κρίση αγορά δραστηριοποιούνται 42 περίπου εταιρείες μεταξύ των οποίων σημαντική θέση κατέχει η θυγατρική του ομίλου της Alpha Bank (ALPHA FINANCE).

Με βάση της αναδοχές του έτους 2000, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις βρίσκονται στην 1η (Eurobank Ergasias) και 6η (TELESIS) θέση με μερίδια 19,2% και 4,4,% αντίστοιχα και συνολικά 23,6%. Τα ανωτέρω μερίδια δεν είναι ακριβή δεδομένου ότι αρκετές από τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αγορά παρέχονται, από εταιρείες που δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς. Αναλυτικότερα, οι υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων προς θεσμικούς επενδυτές παρέχονται και από επενδυτικές τράπεζες (ETEBA, PRIME BANK, Morgan Stanley) με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και διεθνή παρουσία, με αποτέλεσμα η αγορά να είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Επίσης, στις υπηρεσίες αναδοχής για εισαγωγή εταιρειών στο χρηματιστήριο, οι ΕΠΕΥ αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό τόσο από τις τράπεζες όσο και από τις χρηματιστηριακές εταιρείες.

IV. 1. Κατά το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. α του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγούμενες ανεξάρτητες επιχειρήσεις.

Στην υπό κρίση περίπτωση, με την συγχώνευση των ανεξάρτητων μεταξύ τους πιστωτικών ιδρυμάτων Eurobank Ergasias και TELESIS, πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία εμπίπτει στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου.

2. Κατά το άρθρο 4β παρ. 1, 2 και 3 του νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν: α) με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον 35% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε 150.000.000 Ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15.000.000 Ευρώ. Η προθεσμία των 10 ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις ανωτέρω πράξεις και υπόχρεοι σε γνωστοποίηση σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές.

Με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα, η κρινόμενη συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προληπτικό έλεγχο δεδομένου ότι καλύπτεται η προϋπόθεση του κύκλου εργασιών που θέτει ο νόμος (ενοποιημένος κύκλος εργασιών της Eurobank Ergasias στην ελληνική αγορά [...] εκατ. ευρώ και της TELESIS [...] εκατ. Ευρώ) και οι συγχωνευόμενες εταιρείες είχαν υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει κρίνει (βλ. 115/1998 απόφαση), ότι στην περίπτωση συγχώνευσης δύο ανωνύμων εταιρειών με απορρόφηση της μιας από την άλλη, η ενέργεια αυτή υποβάλλεται στη ρύθμιση, η οποία προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 64επ. του ν.2190/20 περί ανωνύμων εταιρειών και ως εκ τούτου η οριζόμενη από το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, χρονική περίοδος των 10 εργασίμων ημερών δεν άρχεται από τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας για το σχέδιο της σχετικής σύμβασης συγχώνευσης που υπογράφεται από τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιριών, αλλά από την ημερομηνία λήψης των σχετικών αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των αντίστοιχων εταιριών επί του σχεδίου συγχώνευσης.

Συνεπώς, η γνωστοποίηση της κρινόμενης συγκέντρωσης έλαβε χώρα εμπρόθεσμα καίτοι έγινε στις 26.7.2001, ενώ το σχέδιο σύμβασης υπεγράφη από τα μέρη στις 2.5.2001, αφού οι Γενικές Συνελεύσεις των εταιριών για τη λήψη της σχετικής απόφασης έλαβαν χώρα στις 14.9.2001.

3. Κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Επομένως, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, η Επιτροπή εκτιμά ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε καμία από τις σχετικές αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η συγκέντρωση των εταιρειών "Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία" και "ΤΕΛΕΣΙΣ Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία" που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 26.7.2001, δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές, τις οποίες αφορά και δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της σύμφωνα με το νόμο.

Η απόφαση εκδόθηκε την 9η Οκτωβρίου 2001.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β/4-4-2001).

Ο Συντάξας την απόφαση

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης

Ηλίας Σουφλερός

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Τριβέλη